

Pogoršanje zdravlja nije jedina mogućnost za adolescente: poboljšanje samoprocijenjenog zdravlja u mladića i djevojaka u dobi između 15 i 19 godina

Ferdinand Salonna, Berrie Middel, Maria Sleskova, Andrea Madarasova Geckova, Sijmen A. Reijneveld, Johan W. Groothoff, Jitse P. van Dijk

CMJ 2008;49:66-75

Cilj Utvrditi promjene u mentalnom i fizičkom zdravlju adolescenata u dobi između 15 i 19 godina.

Postupci Četiri smo godine pratili 844 učenika 31 srednje škole u Košicama u Slovačkoj (stopa odaziva 45,6%). Rabili smo SF-36 ljestvice za procjenu vitalnosti i mentalnog zdravlja, samoprocjenu zdravlja, dugoročnog zadovoljstva, dugotrajne bolesti, i broja primjećених zdravstvenih problema u dobi od 15 godina i četiri godine poslije.

Rezultati I mladići i djevojke prijavili su značajno pogoršanje vitalnosti (srednja razlika mladići 5,3; djevojke 3,3; $P=0.001$) i mentalnog zdravlja (srednja razlika mladići 7,7; djevojke 5,7; $P=0.001$), dok su samo mladići prijavili pogoršanje u samoprocijenjenom zdravlju ($P=0,047$). Udio mladića koji su prijavili pogoršanje bio je između 8% i 40%, dok je udio djevojaka koji su prijavile poboljšanje bio između 8% i 45%. Značajno više djevojaka nego mladića prijavilo je poboljšanje u mentalnom zdravlju (mladići 27% vs djevojke 34%) i vitalnosti (mladići 32% vs djevojke 39%), dok je više mladića nego djevojaka prijavilo pogoršanje vitalnosti (mladići 55% vs djevojke 48%). Veličina učinka za te razlike bila je vrlo niska (Cohenov $H<0.20$).

Zaključak Iako je primjećeno značajno pogoršanje u mentalnom zdravlju i vitalnosti u oba spola, s većim pogoršanjem u samoprocijenjenom zdravlju u mladića, razlike između udjela onih koji su prijavili poboljšanje i onih koji su prijavili pogoršanje bile su neznatne.